

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, hához borítva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy évre 60 fill.

Felolós szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 44 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 2

Makó és a háboru.

Mikor pár héttel ezelőtt megharagant a harci kürt, Kárpátoktól Adriáig harcba szállott a magyar. Azok a történelmi idők elevenedtek meg, mikor Rákóczy, Bocskay, Hunyadi János, Kapláztrán, Zrínyi vezették győzelemre a magyart.

E történelmi nagy napokban a magyar fajnak régi alapiermezeit, érző lelkének és vonásait látnuk megelevenedni, mely mindenkor egyet tudott érteni, mikor komoly veszedelemben volt a hazá. Nagy harcok daltak politikai életünkben, de még nagyobb harc, létünket fenyegető háboru ütött ki hátszánkban. Ez ledöntötte a politikai harcok merev válságait. Egy táborba, a hazá megvédésének táborába egytűvé hivott mind annyionkat. Összeolvastotta velünk nagyon gyakran széthúzó nemzetiségi testvéreinket is. A hazaszeretet főemelő, magasztos érzésében egytűvé olvadtak velünk ők is, mert tudják, hogy jólétet nekik is a magyarok vérével megtermékenyített magyar föld ad.

Egyek vagyunk most, a nagy történelmi idők megújodása alkalmából, mindannyian. Es jóleső érzéssel kell megemlékezni arról, hogy e komoly pillanatokban Makó város közönsége is megérte talán sejtélemszerűen a magyar hazá harci kiállását. Jó kedvvel mentek el legjobbjaink a harciérre. Az anya a hős lelki aprítai asz-zonyhoz hasonlóan küldötte oda gyermekeit. A híves léte fennlárását biztosító férjé.

Maradtak még idehaza is. Ezek sem nézik tétlenül a nagy történelmi eseményeket. Szorongó lélekkel bár, de nem összetett kezekkel várják a harciérre érkező híreket.

Makó város közönsége cselekszik. Megcselekszi mindazt, mit a hazának joga van követelni. Itt a jólétkonyság szelleme gyűjt össze a harciéren életüket és vérüket áldozó katonák inségbe jutott családjai részére az anyagi segítség illését. Paha ágyat rendezgetnek amott gyöngéd női kezek a megsebesült harcosok számára. Sebkiötést, betegápolást tanul az a fiatal leány, ki máskor a véres, látogató sebhez nemhogy hozzányúl mert volna, de annak látására máskor is szorult az erősebbek, a hozzáfertőbbek ápolására. Cselekszik tehát a város, hiszen az inségesek segítése, betegek ápolása nemcsak hazafis de hős cselekmény. Ilyenkor pedig mindezekre szüksége van a hazának.

Makó város lelkes közönsége soha nem riadt vissza a hazafis cselekményektől, de most hatványozottan hozza meg áldozatát

a hazá oltárán. Kihá a saját tehetségéhez mérten elismerésre méltóan cselekszik. Es annyi áldozat, annyi igaz lelki készség jutalom nélkül nem maradhat. A magyarok

istene most is megsegíti a magyart. Talán már nincs is is mese-sze, hogy idegen „veri” hűdek csontbalmain” felzendal a magyar győzedelmi dal.

Égő zsarátnokok fölött.

Dul a háboru az egész kontinensen.

Szerb földön a magyar csapatok.

Sabác bevétele.

Makó, aug. 15.

Megtörtént az első nagyobb hadi lépésünk. Sabác mellett átmentünk a Dunán, állapítottuk a szerb határt s Sabácot, a szerbeknek ezt a régi híres erősségét hatalmunkba vettük.

Szerbia egyik fontos pontján tehát ma már magyar győzelmi zászlót lobogtat a szél.

Az első lépés után jönni fog most már a többi lépés is. Egy-más után es gyers iramban. Mire a görögök segítségére jöhetnek ennek a haszontalan nációknak, az egész szerb föld már behódol

csapatunk előtt, mert kényserítjük a behódolásra.

Az orosz sityuska nem is gondolhat arra, hogy segítségére siessen azoknak, akiknek gyámjait fellelkeskedti. Elég most neki a maga baja. Abból se tud többé kilábalni. Elpusztul a gyám a gyámoltával együtt. Nem segít rajtuk a francia s az angol jóindulat se. A francia már nyögi a súlyos német vereségeket, pedig még csak a kezdetén vagyunk. Az angol még sebezetlen szárazföldön. Mal híreink a következők:

Menekülnek a szerbek.

Üszkűbbe utazik a szerb udvar.

Szofia, aug. 15.

Nisi jelentés szerint a szerb udvar megtette az előkészületeket arra, hogy a legközelebbi napokban Üszkűbbe utazzék. Az lesz a főváros. A jelentés összefüggésben áll azzal, hogy Görögország Szerbia segítségére mozgósít s hogy megengedte élelmi- és hadiszereknek területén át Szerbiába való szállítását. A szerb udvar és a kormány Üszkűbten egész közel lesz a szövetséges Görögországhoz s egészen távol a mi csapatainktól.

A magyar-szerb harctérről.

Magyar katonák győzelme.

Budapest, aug. 15. Erk. d. e. 8 óra.

Csapatunk több ponton bevonultak Szerbiába és az ottani ellenséges erőket visszavetették. Csapatunk valamennyi akciója (működése) sikeres volt. Sabác megerősített szerb város birtokunkba jutott.

Orosz csapatösszevonás Besszarábia határán.

Bukarest, aug. 13.

A besszarábiai határon nagy orosz csapatokat vontak össze. Az idevaló orosz követségben azt mondták, hogy az orosz csapatok listára a besszarábiai vasutvonalak órádszere valók s onnan a harctérre szállítják őket.

Orosz földön lesznek a döntő csaták.

Bécs, aug. 15.

Az orosz határszéli seregek visszavonulása lehelövé teszi, hogy hadseregünk hadműveleteinek szünteretét az ellenséges területekre vigye el. Ennek következtében a nagyobb hadi események határainktól távol, Oroszország területén fognak lejátszódni. Ennek egy hadműveleti, mint erkölcsi szempontból igen nagy előnyül vannak.

Hétézernyolcszáz orosz-lengyel hadifogoly Magyarországon.

Szatmár, aug. 15.

Az itteni „Szamos” című lap jelenti, hogy az osztrák magyar-orosz határon 7800 orosz-lengyel katoná megadta magát a magyar csapatoknak. Az orosz-lengyel katonák kijelentették, hogy nem hajlandók harcolni az osztrák és magyar hadsereg ellen, aőt még csak nem is védekeznek. Az orosz-lengyel katonákat lefegyverezték s közülök négyezret Szatmár városra helyezték el Körvélyes nevű pusztáján, 3800 at pedig átszállították Nagytároyba. A fogoly orosz-lengyel katonák Szatmáron és Nagykárolyban fogják megvárni a háboru végét.

Megsemmisítettek egy francia dragonyos-osztályt.

München, aug. 15.

A legutóbbi harcokban Henrik bajor herceg lovasszázadával támadást intézett egy francia dragonyos-osztály ellen és azt megsemmisítette.

Lefoglalt francia selyemgyár.

Budapest, aug. 15.

A sárvári francia társaság selyemgyárát a monarchia hadvezetősége lefoglalta. A gyár igazgatóját, egy francia származású em-

bert, ki a francia hadseregben tartalékos tiszti, hadifogságba vettek.

A németek berendezkedése a hódított területeken.

Berlin, aug. 15.

A németek Oroszországban, Belgiumban és Franciaországban elfoglalt községekre mindenütt azonnal kiterjesztették a német birodalmi posta hatáskörét. Így például ma már az Ausztria-Magyarországból Csenstochovába, Kallába, vagy Lütlichbe szülő postaküldemények a monarchia és Németország között fennálló postai tarifa szabályai alá esnek. Tehát a német csapatoktól megszállott községekbe az egyszerű levél portója 10 fillér, a levelezőlapé 5 fillér. A küldeményeket így kell címezni: N. N. urnak, Csenstochova, Németbirodalmi posta. Érdekes még, hogy a német csapatok parancsnokságai az elfoglalt orosz leányvárosokban már a szükséges közhivatalokat is felállították, így Csenstochovában egy a poroszokéhoz hasonló „királyi bíróságot.”

800 szerb fogoly.

Budapest, aug. 15.

A budapesti főpolgármester tegnap katonai fedezettel 800 boszniai szerb fogolyt internált. A szerb foglyokat szimagyar városokban helyezik el.

A japán hajóhad utrakelt.

Tokio, aug. 15.

A japán első és második hajóhad báró Dawa admirális vezetése alatt teljes hadikészséggel utrakelt.

Letartóztatott torpedógyári igazgató.

Fiume, aug. 15.

Fiuméből távirat: Az itteni torpedógyár igazgatója: Jones, aki angol alattvaló, valószínűleg már szerdán este tudomást vett az angol hadizenetről és ezért csütörtökön a Déli vasúton Cormons felé elutazott Fiuméből. Nehogy a direktor a monarchia haderejéről ártó adatokat árulhasson el, a fiumei hatóság megkeresésére Cormonsban letartóztatták. A torpedógyár igazgatóját ma Fiuméba fogják hozni.

Gyors segélyakció.

Lugos, aug. 15.

Lugosról jelentik: A románbánai házi ezredből alakult karánsebesi választmány hátramaradottai részére százezer koronát szavazott meg és elhatározta, hogy ezen összegben élelmiszereket szerez be a segélyre szorultak közül való szétosztás végett. Medve Zoltán Krassószörény vármegyei főispán engedélyt adott arra, hogy a törvényes fórumok utólagos jóváhagyása reményében ez a határozat azonnal végrehajlassék.

Európa háborus képe.

A hármasság (Oroszország, Anglia és Franciaország) egészében háborút folytat a hármasszövetség két tagjával: Ausztria-Magyarországgal és Németországgal.

A monarchia hadban áll Szerbiával, Montenegróval, Oroszországgal, Franciaországgal és Angliával. Németország hadban áll Oroszországgal, Franciaországgal, Belgiummal, Angliával, Szerbiával és Montenegróval.

Franciaország hadállapotban van Németországgal és a monarchiával.

Belgium háborút folytat Németországgal.

Anglia háborús állapotban van Németországgal és a monarchiával.

Oroszország hadban áll Németországgal és a monarchiával. (Várható Oroszország ultimátuma Romániához és Törökországhoz.)

Szerbia háborús állapotban van a monarchiával és Németországgal.

Montenegró is háborús állapotban van Ausztria-Magyarországgal és Németországgal.

A mai hadállás.

I. A szárazföldön.

Ausztria-Magyarország csapatai Oroszországban előrenyomulóban eljutottak a nyugat-galíciai határtól Wolbromig és onnan északra hatoltak. A kelet-galíciai határt átlettek Radzivilovnál és Volociszkanál és eljutottak Jedrejewig. A bukovinai határt átlettek Novoszelicánál.

A szerb montenegrói harciéren csapatainak több ponton állt meg Szerbiában a Sabac megerődített városát elfoglalták.

Németország csapatai Oroszországban előrenyomulóban eljutottak a Kalls és Csenstovo közötti vonal-határig, továbbá elfoglalták Sosnovice határszéli várost is.

Belgiumban Namur előtt állnak.

Franciaországban észak-keleten nyomulnak előre és Brley körül vannak.

Svájc csapatai Basel körül gyülekeznek.

Olaszország részlegesen mozgósított haderejeik nélkül.

Svédország mozgósított.

Törökország mozgósított.

Bulgária mozgósított.

Oroszország csapatai Galícia és Posen felől visszavonulóban. Észak Poroszországban a Bukovinában közvetlenül a határon állnak.

Franciaország csapatai északon visszavonulóban, délen átlettek a német határt, Mühlhausenél megveretvén, visszavonulnak.

Anglia megszállta a németek nyugat-afrikai Togo gyarmatát.

2. A tengeren.

Anglia elvesztette az „Amphion” és „Warrior” hadihajókat.

Németország elvesztette a „König” és „Emden” cirkálókat.

Oroszország elvesztette az „Askold” cirkálókat és a St. Andreas dreadnoughtot.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 16. Vasárnap Róm. kath. D 11 Sz. Joa. Protestáns D 11 Sz. Joa. Görög Orosz aug. 8. E 10 Izs. F. Nap kel 4 óra 56 per. kor, nyugszik 7 óra 11 per. kor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sörgőnyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet 24-8. C.

Katona-nap Makón. Amint évenként szoktak gyermeknapot tartani, úgy ez évben augusztus 18-án a király születése napján a bevonult katonák inségben maradt családjával felségélyezésére katona-napot tartanak. Segélyakciónak ezt a napját Makón Markovics Manó dr. főispán rendezi. A makói közönség már némileg meghozta áldozatát erre a célra, de remélhetőleg ezen a napon sem fog luxarkodni, mert a legemberesebb tény gyakorlásáról van szó.

Pap akl híveinek gyermekeiről gondoskodik. Besztercebányáról jelentik: Szép példáját szolgáltatva a hazafias áldozatkészségnek Missuth Antal radványi (Zólyomgye) római katolikus plébános hadbavonuló híveihez lelkesítő beszédet intézett a szöcskéről és többek közt ezeket mondotta:

— Tegyétek meg szent kötelességeket a haza hívó szavára s midőn vért és életet áldozni készen indultok a haza védelmére, ne aggódjatok otthonmaradt gyermekeitek sorsáért. Nagy takarékossággal gyűjtött filéimből én fogok gondoskodni gyermekeitekről, akik — mig engem Isten segít — éhezni nem fognak.

A plébános már meg is kezdte a hátrahagyott szegény családok rendszeres támogatását.

A gyülekezési jog korlátozása. A háborúra való tekintettel a miniszterelnöknek rendelete értelmében politikai népgyűlések, felvonulások, körmenetek tartása továbbá intézkedésig tilos. A közigazgatási hatóságok kivételével minden egyéb gyűlés, egyházi gyűlés is csak a rendőrség előzetes engedélye alapján tartható. A kormányhatóságilag láttamozott alapszabályokkal bíró egyesületek és kereskedelmi társaságok gyűléseire nézve a rendelkezés nem terjed ki. Aki a tilalom ellenére, vagy engedély nélkül gyűlést összehív, rendez, rendezésénél vagy megtartásánál közreműködik, vagy aki ily gyűlésben, gyülekezésben, tilalom ellenére vagy az engedély hiányát tudva részt vesz, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 60 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntelendő.

Makói első önkéntes. Zsiga László, Zsiga János telekkönyvvezetőnk fia még csak 18 éves. Sok időbe kerülhet még, míg ő neki is a vele egyidősökkel együtt harcba kelene monnie. A kis Zsiga alatt azonban már is begyűlött az öreg föld. Amióta kiűzték a háboru, nincs nyugta egy perc se, minden áron katona akart lenni. Jelentkezett is Szegeden a 46-osoknál. Megvizsgálták s úgy találták, hogy alkalmas katona lesz Zsiga László. Nem is volt nagyobb öröme senkinek se, mint erre lett Zsiga Lászlónak. Azonnal kikérte a keresztelési anyakönyvét s szülei beleegyezését. Aztán beállt katonának. Most már ott rugja a port a szegedi gyakorlóterén s néhány nap múlva indul a harctérre. Harcolni s ha kell — mint ő maga mondja — élni vagy halni a magyar hazáért.

A hadisarc és az időszámítás. Talán sohasem volt aktuálisabb s jelentőségesebb az 1870-71-iki porosz-francia háboru nagy emlékének felidézése, mint most, a világtörténelmi leghatalmasabb óra ütésein megisméllődésekor. Ez a háboru 180 napig tartott és a poroszok páratlan győzelmével végződött. Párisig ment a német hadsereg és a büszke várost úgy kiéhezett, hogy Páris lakossága hónapokon át patkányokat evett. 180 nap alatt 156 ütközet volt, még pedig 12 nagy csata. A poroszok 26 várat vettek be, 80.000 francia halott fedte a csatateret, 320.000 francia tiszt és közkatona esett a németek hadifogságába. Zsákmanynul ejtett a német sereg 6720 ágyut.

Mikor Bismarck, a vaskancellár öt milliárd hadikárpótlást követelt, Jean Favre, a franciák béke delegátusa elszörnyűködve kiáltott fel:

— Hiszen Krisztus születése óta sem telt el még ennyi perc!

Bismarck öszvevonta szemöldökét és rendithetetlen nyugalommal csak ennyit válaszolt:

— A mi bankárunk a világ teremtése óta számítja a percekét!

A „Makói Független Ujság” gyűjti és nyilvánosan nyugtazza a háboruba vonult katonák inségbe jutott családjai részére az adományokat. Akár pénzt, akár terményt is elfogad. Jó szívet és igaz hazafiságát mutatja ki, aki adakozik. Adjon mindenki, aki csak adhat. Különösen azok adjanak, akiknek az adakozás után is még bőven marad.

A behívottak családtagjainak segélyezése. A behívott katonák inségbe jutott családjai segélyezésére a „Makói Független Ujság” útján juttatnak adakoztat: Bíró Pál 10 koronát és Dr. Kiss Pál 30 koronát. Ezekkel együtt eddigi gyűjtésünk összege 505 korona 80 fillért tesz ki.

Aki — mig a háboru tart — munkást vagy bármilyen alkalmazottat vagy aki munkát vagy bármilyen alkalmazást keres, jelentkezzen a nap bármely szakában a „Makói Független Ujság” szerkesztőségében. A jelentkezők neveit lakusok és foglalkozásuk szerint napról-napra közöljük, hogy így a munkás a munkaadóra s a munkaadó a munkásra minél könnyebben rátalálhasson. E közvetítésünkért semmi díj se jár.

A makói országos vásár. Ma vette kezdetét Makón az országos vásár, melyen ugyancsak meglátszott, hogy háboru van. Népszerű volt az országos vásár. Nem örvendett látogatottságnak. Ma tulajdonképpen csak az állatvásár volt. A felhajtás is mögötte maradt más országos vásárok felhajtásainak, de az árak is igen alacsonyak voltak és ennek dacára alig volt valami kereslet tapasztalható. A mal vásárra felhajtottak lovat 801 darabot a makói gazdák, vidékiek pedig 901 darabot, helybeliek felhajtottak szarvasmarhát 463 darabot, vidékiek 645 darabot. Sertés összesen 350, juh pedig 380 volt az egész vásáron. A felhajtott állományból elkelt 224 darab ló, 473 darab szarvasmarha, 168 sertés és 53 darab juh. Holnap és holnapután lesz a kirakodó vásár, mely e szomorú napok miatt igen silányanak ígérkezik.

Szép kis ellenség. A háboruba induló katonákat tudvalevőleg még az indulás előtt figyelmeztetik, hogy a hajukat nyírassák le egész rövidre, mert a tisztaság föl egérség és bizony, ha valaki mindennap máshol alszik és nem is mindig patentágyban, az ha vigyázni akar a maga tisztaságára, parancs nélkül is, jószántából kopaszra nyírhatja a fejét. A minap egyik olyan csapatnál, ame-

lyik a szerbek ellen indul, az egyik szabadsáju őrmester így figyelmeztette erre a kötelességükre a legényeket:

— Aztán fiuk, a haját levágassátok ám tövig, mert olyan országba megyünk, ahol maga a király is tetves.

— Gazdátlan tárgyak a rendőrségen. Makó város rendőrkapitányi hivatalánál egy darab gazdátlan mellényt és több gyémántcsiszoló kosarat őriznek. E gazdátlan az írógyakart az igazolt tulajdonosok a hivatalos órák alatt vehetik át.

Mindnyájunknak el kell menni.

Az ez évi ujoncokat, összes tartalékosokat, póttartalékosokat és népfőkelőket be fogják hívni.

Az ez évi ujoncoknak és póttartalékosoknak háboru esérére tervezett idő előtt való behívását a jövő héten rendelik el. Ugyanekkor a honvédség már behívott, de földes létszám miatt ismét szabadított tartalékosaink, póttartalékosaink, valamint ama népfőkelők behívása is megtörténik, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

A német-orosz határról.

Berlin, aug. 15.

A Wolf-ügynökség jelenti, hogy a külföldön nagyobb csatákról elterjedt hírek valótlanok. Két orosz lovassági divízió gyalogságtól követte felgyújtotta Markgrabcwo határvárosát és visszavonult a határon. Egy Klwa mellett táborozó orosz lovassági hadtestet egy német csapat elől dél felé tért ki, semmiféle ellenséges infeszálás sem tudta eddig befolyásolni vagy feltartóztatni a német csapatokai terveik kerszűl vitélében.

A trónörökös adománya.

Budapest, aug. 15.

Károly Ferenc József trónörökös az osztrák és magyar vörös keresztnek, valamint az ausztriai és magyarországi és boszniai behívott tartalékosok családtagjainak segítségére hatvanezer koronát adományozott.

Munkát keresnek.

Koczka György, ács, Hervay István-utca 13 sz. Maróczy Sándor ács, Hosszu-u. 54 sz. Csapó János kőműves, Tavasz-u. 10 sz. Földesi Sándor gazdasz, Zrínyi-u. 20 sz. makói, Horváth Mihály tejkezelés földeski és Varga Veron takarítónő apátfalvai lakosok.

Munkásokat keres:

A makói tájfajta méntelep lóapolókat napi 3 kor. mellett.

LEGUJABB.

Sabác bevétele.

Budapest, aug. 15.

Érk. d. u. 1 óra.

Csapatunk több ponton bevonultak Szerbiába és az ottani ellenség erőket visszavetítették. Csapatunk viamennyi akciója (működése) sikeres volt. Sabác birtokunkban van.

(Sabác a Duna felső partján levő régi megerősített szerb nagyváros.)

A leszámolás utja.

Budapest, aug. 15.

Érk. délután 3 órakor.

Sabác bevétele a fővárosi lapok akciónk első jelentékeny sikereként hirdöszik. A „Pester Lloyd” szerint Szerbiába való bevonulásunk ma folytatódik. A „Pesti Hírlap” és a „Pesti Napló” örömmel állapítja meg, hogy Sabác birtoklásával a vízi akadály nehezségein túl vagyunk. Szabaddá lett a leszámolás útja. „Az Ujság” Szerbia elestével véli a megsértett igazságérzet elégtételét befejezettnek.

Orosz perfidia.

Budapest, aug. 15.

A bécsi amerikai nagykövetség közölte tegnap külügyi kormányunkkal, hogy Hoffinger szon-zut, akit nagykövetségünk pétervári levéltárunk őrzésére hátrahagyott és akinek biztonságáért az orosz külügyi hivatal kifejezetten jóállást vállalt, mint hadifoglyot letartóztatták. Orosz ország ez erőszakos tényére külügyi kormányunk a megtorlás nevezetkölz jeli fegyverével válaszolt és elrendelte a bécsi orosz nagykövetség hátrahagyott irodahatárjének és a Budapesten tartózkodó szerajevói orosz konzulnak letartóztatását.

Szerkesztői üzenet.

B. P. urnak. Helyben. Hogy csapatunk „offensívába” vannak vagy hogy „offensív” hadállásba mennek az: magyarul ez azt jelenti, hogy csapatunk támadó állásban vannak vagy támadólag lépnek fel. Ezzel a hadállással ellentétes a — defenzíva, ami megvédő állást jelent, amelyet összes ellenségeink kénytelenek most elfogadni a nélkül, hogy képesek volnának akárhol is offenzívába átmenni. — Csirkák a hajóhadak azon hajói, melyeknek feladata a felderítés és hírszerzés, valamint a csatahajózóm biztosítása meglopó, főleg torpedó támadások ellen. Nélkülözhetlen tulajonságuk tehát a főlonyes gyorsaság. — Flotta hajóhad valamely tengeri államnak összes kereskedelmi vagy hadihajói, eszt van kereskedelmi és hadi flotta. Flotta alatt azonban leginkább a hadiflottát értjük. Egy hadiflotta részekre oszlik (é: p egy mint a szárazföldi hadsereg), melyeknek elnevezései: hajóraj, hajóosztály, hajócsoport és flottilla. Egy ötközlet vonalban, ami kündhet, a hajóraj, mely legfeljebb nyolc hajó egységből (egyes hajóból: csatahajó vagy cirkáló) áll.

Eladó ház. Az Iskola-utca-ban levő 23. szám alatti ház, mely áll három szoba, (kettő) padolt, két konyha, kamara, pince, istálló, két szin és több gazdasági épületből s nagy kerttel szabadkészből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal, a fenti szám alatt.

Eladó ház és föld.

Az Alma-utóban levő 1320. számú újonnan mely 10 évig adó: épült ház, mentes, örökáron szabadkészből eladó, esetleg haszonbérbe is kiadó. — A Honvéd-szállal szemben Tokai Ferenc szomszedságában 1900 négyzetögl területű föld, mely sortésziális telepre engedélyezve van, szabadkészből eladó. Értekezhetni lehet Mágori Mihállyal, az új állomással szemben, Járandó 123. sz. alatt. Ugyanott osalamádé is van eladó.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(453)

77. fejezet.

A bravó.

— Mit szólnak az úres pénztárakhoz?

— Csóvállják a fejüket. Hihetetlennek tartják, hogy az igazgató elfogatásának annyira híre ment volna, hogy háromszázezer forintnyi pénzüket két óra alatt kivették.

— Bizony ez egy kicsit hihetetlen, de nem lehetetlen, jegyezte meg a kereskedő azöveiségtárs. A banknak különben ez a vizsgálat befutott.

— Hitelemnek és hírnevének árt, de nem szabad veszni hagyni, hiszen rengeteg pénzünk van kint betáblázásra. Maradjon mindenki a helyén s ha áldozat kell, legyen Tenger Mihály a bűnbak; de a bankot pusztítani nem engedjük. Azért, hogy az igazgató bűnös ember, nem következtetés, hogy a bank szédelgő legyen. Urak, ne veszítsétek el fejéteket, millióink vannak kint, elvesztjük, ha megretírálnak.

A könyvelő szavai feltűzték és nébi bátorították a szövetséges társakat.

— Rendkívüli közgyűlést hívunk össze, kiáltozták es Salamont választjuk igazgatónak, a lepokban nyilvános számadásokat teszünk közzé, megszemberezzük Tenger Mihályt és a bank tovább virágoz! Eljen Salamon, az új igazgató!

Eljen! Eljen! zugták rá a többiek. Még Gusztó is kiabált, pedig a bátyja bóréről volt szó. Salamont fekkölték újabb hírekért.

Salamon sokáig vártatott magára. Mikor viaszajót, ezeket jelentette:

— A vizsgálóbíró szakértőket hozatott és fuldólag átvizgáltatta könyveiket, de mindent rendben találtak. Csak a mai tömeges felmondásokat nem tudták megérteni és azt, hogy egy ilyen tekintélyes pénztintézet hogy tudta Tenger Mihályt, az egyszerű kőműves segédel igazgatójának választani.

— Ezek szerint a bankot nem fenyegeti veszély?

— Ha a bank maga nyilatkozik Tenger Mihály ellen, mindent elhárítottunk magunkról. (Folyt. köv.)

Oszentlörincben levő 5 sé fél kislánc kitűnő

here termék

egy, esetleg két kaszálásra eladó.

Hajnal-utcai házamnál külön bejárattal s előszobával biró

butorozott szoba

egy vagy két ur részére kiadó.

Dr. Kiss Pál ügyvéd.

— A nyári hőség veszedelmel kétéseggivül a osecsemőre nevez a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedvezőnek Nestlé-féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről-nemzedékre számtalan esetben oly lényesen bevált s azáltal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke egész fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadoxokat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, L. Biberstrasse 990.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb

parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbizottjával a helyszínen.

Makói Uránia Színház.

Vasárnap, 16-án délután tombolával egybekötött 5 órai és este 9 órai kezdettel, jótékonycélú előadás tartatik a következő műsorral:

- A szerbiai harctéren,** eredeti felvétel.
 - A háboru borzalmai,** nagy dráma.
 - Beduinok fogságában,** nagy dráma.
 - Oh, ezek a nők,** humoros.
 - Riczi, mint Tell Vilmos,** humoros.
 - Agoston élményei,** humoros.
- Tisztséttel: Az Uránia színház igazgatósága.

Tájfajta értesítés.

Értesítetnek a tájfajta íónyész-tő tagok, hogy közbejött akadály miatt a párosítás szeptember hó 4. és 5-én tartatik meg.

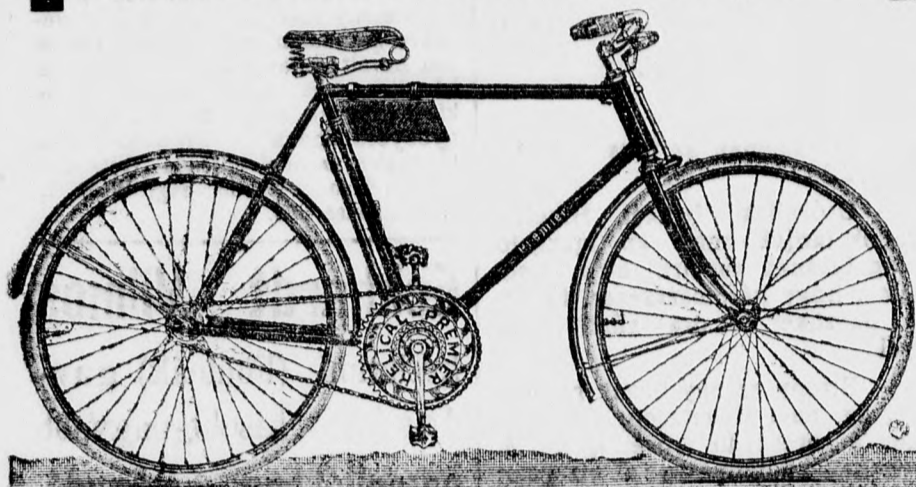
Rákosi-utfélen a Mészáros István-féle tanyaföl- **2-3 köblöst** demből — tanyával avagy tanya nélkül — bármiféle termény alá haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Márton Antal tulajdonossal Rákosi utfélen Apjok Jánosné tanyáján.

Kiadó ház. Hunyadi-u. 6. sz. alatti házam, mely áll: 2 utcai, 1 háló, 1 fürdőszoba, üvegezett folyósó és a hozzátartozó mellékhelyiségekből, kiadó. Értekezhetni lehet vasárnaponként Gera Péter tulajdonossal, hétköznaponként Nagy Gy Sándorral, ugyanott.

Eladó és kiadó föld.

Az icsai utfélen 5 és fél köblös ugarföld, 1 évre hagyma alá haszonbérbe kiadó, v g z pedig a hozzátartozó tanyapületekkel együtt örökáron, szabadkészből eladó. Értekezhetni lehet Cs. Kiss Istvánnal, Moskó-utca 13. szám alatt.

Világhírű eredeti
Helical Premier és Alfa kerékpárok

Legjobb minőségű piros és szürke hegyi gummik, lámpák, mindennemű kerékpáralkatrészek. Varrógépek, éneklőgépek, hanglemezek, hangversenytyúk, ezen gépek alkatrészei. Vizmentes ponyvák, KENDERZSÁKOK. Permetező, gummicsővek, MÉRLEGEK legolcsóbban
GLÜCK SAMUNÁL, MAKÓ.

Kedvező fizetési feltételek!

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztáltsága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használata által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és finomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobban a POPPER-féle HAJSZESZ. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és tisztán tartására a POPPER-féle MENTHOL-szájvíz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper-féle HAJFÉLTŐ a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színét visszahadja. Ára 1 és 2 korona.

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főtér.

TEJCRÉM Próba tégely tejcrém 20 fill.
1 tégely ára 50 fillér. tejcrém szappan tejcrém poudert

Munkaidő beálltával a legjobb munkáspálinkák

a „KORONA“-depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona“-depóban az olismert jó pálinkák és borok a régi árban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek saját főzésű tiszta törköly, szilva és seprő pálinkáját. Eredeti gyári fejtésű kitűnő sörök jutányos árban kaphatók.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részv.-társaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség tudomására hozni, hogy a jéggyártást és kihordást már megkezdtük és

kristálytiszta műjég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi üzleteinkben kapható. 50 kilóig a jég ára 6 fill., ezen fölül mennyiségnél 4 fill.

Felhívás!

A kereskedelemügyi miniszter ur a hadügyi vezetőséggel egyetértve, továbbra is megengedte a gyógyszerek és fertőtlenítő-szerek vasuti szállítását.

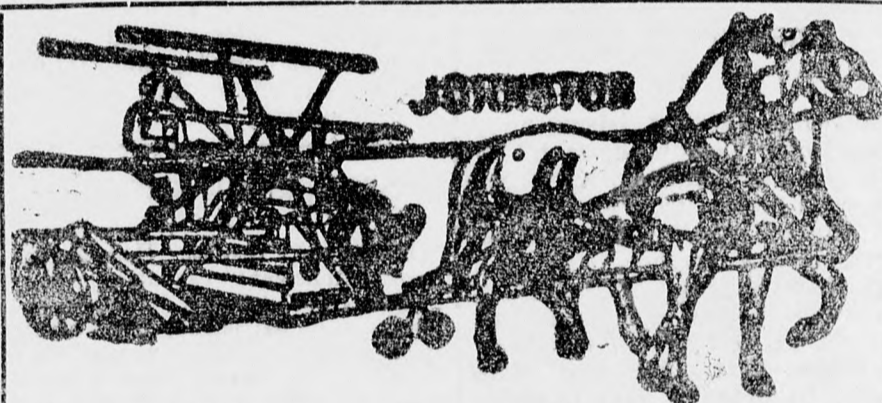
Erről a magy. kir. államvasutak igazgatósága 223. 944-F. IV. A. számú rendelete a mai napon intézkedik.

Tekintettel arra, hogy a belügyminiszter ur ma kiadott rendeletében utasítja összes közegeit, hogy gondoskodjanak arról, miszerint a községek, városok, kórházak, gyógyszertárak kellő mennyiségű fertőtlenítő-anyaggal haladéktalanul felszereltesse, felkérjük az összes alispán, főszolgabíró, polgármester és jegyző, valamint a gyógyszerész urakat, hogy szükségletüket

Lysoform fertőtlenítő szerben

haladéktalanul adják fel, hogy a rendeléseket, míg a készlet tart, azonnal teljesíthessük.

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti-gyár Ujpesten.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban

gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű

JOHNSTON kévekötés aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban becsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami lényeges bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, egyeztetés már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratósnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötés zsineget, elsőrendű gépjelét, Bacher-féle ekéket amerikai tőköracél kormánynyal, Imperátor mátrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utárazatu vaspálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjelítő műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoskerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztellettal

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Legújabb
jó hír

Kőbányai sör!

A mai naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb minőségű, eredeti gyári töltésű

kőbányai világos, maláta és duplamaláta sörök nagyban és kicsinyben szerezhetők be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.